

РЕЗЮМЕТА

на поместените статии и други по-важни материали

2006 – ГОДИНА НА НАДЕЖДИ И ТРЕВОГИ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Атанас Папаризов

В статията си „2006 – година на надежди и тревоги в Европейския съюз“ авторът разглежда важните за Европейския съюз събития през изминалата 2005 г., някои от които са допринесли за неговото по-нататъшно успешно развитие, а други са породили известни тревоги. В тази връзка се открояват четири от европейските теми, оказали особено силно влияние върху развитието на Европейския съюз, които са: прекъсването на процеса на ратифициране на Европейската конституция, решенията в полза на по-нататъшното разширяване на Съюза, резултатите от прегледа на изпълнението на Лисабонската стратегия, приемането на финансовата рамка на ЕС за периода 2007 – 2013 г.

За да отговори на въпроса относно реакцията на Европейския съюз по отношение на предизвикателствата през 2006 г., авторът анализира плановете на европейските институции и преди всичко Работната програма за 2006 г. на Европейската комисия – институция, която има законодателна инициатива в ЕС и съсредоточаваща усилията на Съюза върху пет основни области, а именно: благосъстояние, солидарност, сигурност, утвърждаване на Европа като глобален партньор и развитие на доброто законотворчество.

ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ И ПРОЦЕСЪТ НА РАЗШИРЯВАНЕТО

Доц. д-р Здравко Гъргаров

Промяната на политиката на западноевропейските държави по отношение на разширението може да се оцени като избор на правилния път в преломен етап от европейската история. Това ще доведе до създаване на съвършено нови форми на отношения между европейските държави като цяло. Но процесът на разширяването се оказва много по-сложен, отколкото представите за него от преди двадесет години. При това проблемите произтичат не само от по-ниско ниво на икономическо развитие на новите страни, но и от необходимостта за реформиране на цялата структура на институцията на Европейския съюз.

В геополитически контекст ролята, която България може да изпълни, и отговорностите, които следва да поеме предвид актуалните си съюзнически задължения, са големи и с тенденция към нарастване. Чрез членството в НАТО и в Европейския съюз нашата страна е в състояние в много по-голяма степен да отстоява националните си интереси.

В геоикономически аспект трансформациите в страната намират израз в нарастването на пряката чуждестранна инвестиционна активност в България, както и в появата и засилването на присъствието на големи транснационални компании във финансовата, търговската и частично в промишлената сфера.

Геополитическата роля на България би могла да се разглежда като конструктивна и превантивна.

Новата геостратегическа роля на България на Балканите не предполага безпроблемност и безконфликтност и по отношение на реализирането на националните ни интереси. Но членството на България в НАТО и Евросъюза прави българската позиция по-силна.

ПРАВНА УРЕДБА НА ОБЩАТА ВЪНШНА ПОЛИТИКА И ПОЛИТИКА ЗА СИГУРНОСТ СПОРЕД ДОГОВОРА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА КОНСТИТУЦИЯ ЗА ЕВРОПА

Ас. Николай Марин

Авторът на статията Николай Марин представя правните аспекти на общата външна политика и политика за сигурност на Европейския съюз според Конституционния договор за Европа. Извършен е анализ на Дял V – „Външни действия на Съюза“, като са посочени и нововъведенията съгласно правната уредба, произтичаща от Конституционния договор за Европа. В тази връзка е направена уговорка, че той не е влязъл в сила поради усложнения ратификационен процес, но фактически Конституцията за Европа е подписана. Именно качествено новата правна регламентация и новите принципни положения представляват интерес от правна гледна точка, като се регламентира по конституционен ред един изключително деликатен въпрос за Европейския съюз – неговата обща политика по външните работи и сигурността. В статията е поставен акцент и върху статута и функциите на министъра на външните работи на Европейския съюз, както и неговите правомощия. Анализирани са и правната регламентация на общата политика за сигурност и отбрана, като са представени новите моменти и въведения в политиката за сигурност, целящи да я направят по-ефективна и функционираща.

ХАРАКТЕРНИ ОСОБЕНОСТИ НА ОБЩАТА ВЪНШНА ПОЛИТИКА И ПОЛИТИКА ЗА СИГУРНОСТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Д-р Мария Стрьомвик

В статията си „Характерни особености на общата външната политика и политика за сигурност на Европейския съюз“ д-р Мария Стрьомвик, шведски експерт по външна политика, проследява последователните етапи на развитие на тази политическа дейност и нейните особености. Проучени са редица събития, имащи отношение към общата външна политика на Европейския съюз. С оглед на това са съпоставени различни изводи и заключения, както от пери-

ода на европейското политическо сътрудничество, така и в сегашния момент, в който постоянно се развива общата външна политика на Европейския съюз. Представени са и някои от водещите тенденции в общата външна политика на Европейския съюз. В тази връзка са систематизирани и обяснени изводите от водещите политически теории, от една страна „реализма“, а от друга – „институционализма“, и тяхното влияние при интензифициране на външната политика на сътрудничество на група страни.

СЪСТОЯНИЕ НА ПАЗАРА НА ТРУДА В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ СЛЕД МАЙ 2004 Г.

Линда Волк

В статията „Състояние на пазара на труда в Европейския съюз след май 2004 год.“ словенският експерт Линда Волк проследява развитието на отношенията между държавите членки на Европейския съюз. Показана е въведената диференцирана политика по отношение на осем от новите държави членки на Европейския съюз. Анализирани са също и ситуацията към момента, като е използван докладът на Европейската гражданска служба. В статията е отчетен и словенският опит, натрупан непосредствено след присъединяването на Словения към Европейския съюз, и възможностите, които съществуват за реализация на младите хора в европейските институции. Направени са и изводи относно факторите, насърчаващи миграцията в Европа. В тази връзка са разкрити и тревогите на новите държави членки от изтичането на млади и квалифицирани хора на Запад. Показана е политиката на някои от водещите държави в ЕС по отношение трудовия пазар и нейната специфика.

РОЛЯТА НА ООН ПРИ УРЕГУЛИРАНЕТО НА КОНФЛИКТИ

Д-р Габриела Белова

В статията се разглеждат особеностите на международните конфликти след края на Студената война, както и подходите и практиката на универсалната организация ООН за тяхното предотвратяване и управление. Проследени и систематизирани са основните процедури по поддържане на мира (peace-keeping), възстановяване на мира (peace making), налагане на мира (peace enforcement), изграждане на мира (peace building). Анализирани са някои основни документи на организацията, свързани с урегулирането на конфликтите като „Програма за мир“ от 1992 г. и нейното Допълнение от 1995 г., докладът „Брахими“ от 2000 г., докладът на Генералния секретар на ООН от 1. юни 2001 г. относно изпълнението на препоръките на Специалния комитет и на Работната група на Съвета за сигурност за операциите по поддържане на мира, както и Докладът на Генералния секретар на ООН Кофи Анан „При по-голяма свобода – към развитие, сигурност и човешки права за всички“ от 2005 г. Обърнато е внимание, че „Програма за мир“ отразява ранния оптимизъм от разпадането на двуполус-

ния модел и надеждите за ефективна система за колективна сигурност и ранно разрешаване на конфликтите чрез ангажирането на вниманието и участието на международната общност. В Допълнението към „Програма за мир“ (1995 г.) се наблюдава тенденция на връщане към традиционната концепция за мироопазването. В статията е подчертана важноста на принципите за наличие на съгласие сред страните в конфликта, на безпристрастност и неупотреба на сила с изключение на случаите на самоозащита.

ОГРАНИЧАВАНЕТО НА СУБЕКТИВНИ ПРАВА СПОРЕД МЕЖДУНАРОДНОТО ПРАВО

Гл. ас. Манол Станин

Съществуването на всяко общество, чрез своето развитие, достига до процеса на обективизиране на определени обстоятелства, имащи ограничителна същност и характер, за да съхранят и предпазят от увреждане и застрашаване въздигнати на най-високо равнище субективни права. Те могат да бъдат както положителни за развитието на обществото, така и да увреждат обществените отношения. Това налага предприемането на мерки за предотвратяването, преодоляването или ограничаването на тези противообществени последици. Една от приложимите мерки в такива случаи е ограничаването на субективни права. С оглед параметрите на негативните последици, към ограничаване на субективни права следва да се пристъпи и при основателно предположение от настъпването на тези неблагоприятни за обществото обстоятелства.

Освен в националното законодателство, процесът на ограничаване на субективни права се регламентира и от международното право. Това налага ясна съгласуваност със съдържанието на международните договори в областта на правата на човека и по-конкретно с разпоредбите, предвиждащи ограничаване на субективни права.

Изискването за наличие на съгласуваност поставя въпроса за анализ на международноправните изисквания при ограничаването на субективни права. Настоящата статия няма за цел да изследва всички изисквания, съдържащи се в международноправните договори, приложими при ограничаване на субективни права, тъй като това едва ли е постижимо. Акцентът е поставен върху изискването за законоустановеност на ограничаването на субективни права с оглед на някои международноправни документи, посочени в статията.

В „ПРОЦЕСА НА ВЕКА“ – РУНД ПОРЕДЕН, НО НЕ ПОСЛЕДЕН
Доц. д-р Стоян Бараков

Макар да определя своя текст като „непретенциозни разсъждения“, „обзор“, „колаж“, авторът всъщност ни предлага интересен анализ на най-значимото през март 2006 година събитие за Държавната общност Сърбия и Черна Гора – смъртта на бившия югославски и сръбски лидер Слободан Милошевич. Из-

ползван е не много често срещан у нас похват – публикацията започва с три коментара по темата за „двубоя“ Карла дел Понте – Слободан Милошевич, подготвени за столичен ежедневник през периода 2002–2004г., но ненамерили място на неговите страници. Основните акценти са поставени върху трите най-съществени версии за края на Милошевич: естествена смърт, самоубийство, убийство. Коментиран е ударът, който „случаят Милошевич“ нанесе не само върху главната обвинителка на съда в Хага Карла дел Понте, но и върху престижа на самия трибунал и върху вярата в справедливостта и в правото. Ст. Барак-ов е подкрепил изводите си с мнения на авторитетни политици, учени, политически анализатори и медицински специалисти от няколко държави. Читателите ще бъдат заинтригувани от информацията за погребението на най-спорния югославски и сръбски ръководител и от прогнозите за „края на ерата Милошевич“.

НЕЩО ЗА ЗАБРАВЕНИЯ И ИГНОРИРАН „ТРЕТИ ПОЛЮС“, КОЙТО СЕ ПРЕВЪРЩА ВЪВ „ВТОРИ“

Д-р Киряк Цонев

В статията е разгледан новият световен модел след края на Студената война, дошъл с краха на Московската империя, в който т. нар. „Трети свят“ вече не може да бъде „трети“, защото „вторият“ вече е престанал да съществува. Д-р Киряк Цонев обръща внимание и на ролята на тероризма в последните години за упадък на идеята за еднополюсния модел. Анализирани са използването на ислямската религия като база за социалната революция, осъществявана паралелно с националната, като са направени сравнения с протичащите процеси в страните от бивша Югославия и в тези от бившия Съветски съюз. На следващо място се разглеждат и отношенията на САЩ с държавите в Близкия изток, основно с Ирак, през последните две десетилетия. Водещ мотив в статията е сблъсъкът между Изтока и Запада, между бедните и богатите, както и между различните религии. Авторът излага тезата си, че всички империи, независимо от техните идеологии, се ръководят от една обща цел – да управляват света.

НАЦИОНАЛИЗЪМ И ИМПЕРИАЛИЗЪМ В ПОЛИТИЧЕСКАТА МИСЪЛ ПРЕЗ ПРИЗМАТА НА СЪВРЕМЕННАТА ПОЛИТИЧЕСКА РЕФЛЕКСИЯ

Ас. Мария Бакалова

В разработката е направено подробно представяне и коментар върху статията „Национализъм и империализъм“ на Джеймс Мейал, публикувана в *Кеймбриджка история на политическата мисъл от двадесети век* (2003). В основата на комплексното и дискусивно изследване на Мейал лежи твърдението, че макар идеите и процесите, свързани с национализма и империализма, да са от изключително значение за развитието на света през XIX и XX век, същността на тези политически идеи не е еднозначно оценявана. Поради това Мейал си поставя за цел

да изследва начините, по които идеи и събития са си взаимодействали в създаването и разрушаването на някои от световните империи и националните държави. Като резултат изложението се развива в два плана – проследяване и анализ на реални исторически процеси и събития, от една страна, и внимание към появата, развитието и взаимодействието на различните идеологии и доктрини. Настоящият текст обаче не просто представя студията на Мейал, но и я анализира, като понякога дори оспорва твърдения и постановки на автора с позоваване и препратки към други автори, пишещи по темата. Като цяло текстът не се ограничава нито само в представяне историята и развитието на политическите идеи, нито само в историческия разказ за развитието на международните отношения в разглеждания период, а в пресечната точка между двата плана, където се осъществява взаимодействието между идеи и реалност.

SUMMARIES

of published articles and other important materials

2006 – A YEAR OF HOPE AND ANXIETY IN EU

Atanas Paporizov

In his article the author dwells on the important for the EU events of the past 2005. Some of them have helped its successful development while others created certain anxieties. There are four main European themes that have a strong influence on EU development; the suspense of European constitution ratification, decision in favour of further enlargement of EU, results of Lisbon strategy and adoption of EU finance program for 2007-2013.

In order to answer the question on EU reaction regarding 2006 challenges the author analyses the European institutions' plans and mainly European Commission Working program for 2006. This is an institution having legislative initiative in EU and concentrating the Union's efforts in five main fields, namely welfare, solidarity, security, affirming Europe as a global partner and developing a good legislation.

EUROPEAN UNION AND THE ENLARGEMENT PROCESS

Assoc. Prof. Dr. Zdravko Gargarov

The change of Western countries policy towards EU expansion could be treated as the right choice of way in the turning point of European history. This will result in creation of entirely new types of relations among European countries. However the expansion process proved to be much more complicated than it was supposed twenty years ago. Besides the problems are caused not only by the necessity to reform the EU institutions' structure.

In geopolitical context the role Bulgaria could play as a EU member and the responsibilities it should assume in view of its actual engagements as an ally, are big with the tendency of being even bigger.

In geoeconomic aspect the changes in our country show themselves in the increasing direct investment activity as well as in the active participation of big transnational companies in the financial, trade and partially in the industrial spheres.

The new geostrategic role of Bulgaria in the Balkans does not protect it from troubles and conflicts as far as country's national interests are concerned. Anyway Bulgarian EU and NATO membership makes Bulgaria's position in the world stronger.

THE LEGAL BASIS OF THE COMMON EU FOREIGN AND SECURITY POLICY ACCORDING TO THE EU CONSTITUTIONAL TREATY

Assistant Professor Nikolay Marin

The author Nikolay Marin presents the legal aspects of the EU Common Foreign and Security Policy according to the Treaty establishing a Constitution for Europe. He offers a study

of Title V of the Treaty /External actions of the Union/ as well as changes brought in compliance with law regulation following the EU Constitutional Treaty. The stipulation made is that, though not yet into force due to complicated ratification process, the Constitution for Europe is actually signed. Legally speaking it is this new legal regulation and the new principles that are of interest. Thus the Foreign and Security Policy which is a very delicate matter for the EU, is constitutionally regulated. A stress is put on the statute and functions of the EU Minister for Foreign Affairs, as well as on his authorities. It is an analysis of the Common Foreign and Security Policy legal regulation with the new changes brought into the Security policy aiming at making it more effective and functional.

SPECIAL FEATURES OF THE EU COMMON FOREIGN AND SECURITY POLICY

Dr. Maria Strömvik

In this article Dr. Maria Stromvic, a Swedish expert on foreign policy, dwells on the development stages of political cooperation in Europe and its peculiarities. A number of events, related to the EU Common Foreign Policy are examined and various conclusions referring to the European political cooperation period, are put together with those of recent times. A stress is put on the present-day period, specific with its intensified process and the genesis of the European security and defense policy. Some leading tendencies in the EU Common Foreign policy are put out as well. The conclusions, drawn from the leading political theories, are explained and systematized : it is "realism" on one hand and on the other hand it is "institutionalism" and their mutual influence over the foreign policy cooperation among a group of countries.

THE EU LABOUR MARKET STATUS AFTER MAY 2004

Linda Volk

The Slovenian expert Linda Volk in her article "The Labour Market Status After May 2004" traces out the development of the relations among the EU member states. It shows the differentiated policy towards the eight new EU member states. An analysis of the present-day situation is made on the basis of the European Civil Service. The experience Slovenia accumulated after its EU joining as well as the existing opportunities for young people realization in the European institutions. Conclusions are drawn referring factors urging migration to Europe. In this connection the new member states' anxiety about the leakage of young and qualified people to the West is revealed. It shows the policy of some leading EU states towards labour market, as well as its specifics.

THE UN ROLE IN CONFLICTS SETTLEMENT

Dr. Gabriela Belova

This article dwells on particularities of international conflicts after the Cold War end and the UN practice as an universal organization for their prevention and regulation. The basic peacekeeping, peacemaking, peaceenforcement and peacebuilding procedures are traced and systematized. Analyzed are some basic documents of the organization related to the settling

of conflicts as “Agenda for Peace” (1992) and its Supplement (1995), the Brahimi Report (2000), the UN General Secretary Report of 1 June, 2001 regarding implementation of the Special Committee and the Security Council Working group recommendations on peace-keeping operations as well as the UN General Secretary Kofi Annan’s report “ In Larger Freedom Towards Security, Development and Human Rights for All”. Attention is paid to the fact that the Agenda for Peace reflects an early optimism provoked by the collapse of the two-pole model and peoples’ hope for effective collective security system and early settlement of conflicts through drawing attention of the international community and its participation. In the 1995 Agenda for Peace Supplement there is a tendency back to the traditional peace-keeping conception. The author stresses the importance of principles of agreement between the parts in conflict, of objectivity and non-violence except in case of self-defense.

RESTRICTION OF SUBJECTIVE RIGHTS ACCORDING TO INTERNATIONAL LAW *Head Ass. Prof. Manol Stanin*

The existence of each society reaches, through its development, the process of objectifying certain circumstances, having restrictive character in order to preserve and prevent from harming and threatening the subjective rights of a highest level. These circumstances can be positive for the society development, as well as be harmful for the social relations. This makes it necessary to take measures for prevention, overcoming and restriction of these antisocial consequences. One of the applicable measures in similar cases is restriction of subjective rights. In view of the negative consequences scope, restriction of subjective rights should be also applied when there is well founded supposition of setting in of unfavourable for the society circumstances.

Besides national legislation the restriction process of subjective rights has been regulated also by the international law. This imposes strict coordination with human rights international treaties and particularly with subjective rights restriction decrees.

The coordination requirement raises the question of analyzing the international requirements when restricting subjective rights. This article aims not at examining all the requirements included in the international treaties and applicable at subjective rights restriction for it is scarcely possible. The stress is put on the requirement that subjective rights restriction should be enacted by law in view of some international legal documents mentioned in the article.

IN THE “PROCESS OF THE CENTURY” IT IS THE NEXT, BUT NOT THE LAST ROUND *Assoc. Prof. Stoyan Barakov*

Having described his article just as an unpretentious reasoning, survey, collage, the author actually offers an interesting analysis of the most important event of March 2006 in the State community of Serbia and Montenegro - the death of the former Serbian and Yugoslavian leader Slobodan Milosevic.

It begins in somewhat unusual manner with three comments on Carla del Ponte and Slobodan Milosevic duel, prepared for a daily newspaper in the 2002–2004 period, but never published. The stress is put mainly on three most important versions on Milosevic’s

end: natural death, suicide or murder. Commented is the blow that Milosevic case inflicted not only on the main prosecutor in the Hague Court Carla del Ponte but on the prestige of the tribunal itself as well as on the faith in justice and law.

Mr. Barakov's conclusions are backed by the opinions of authoritative politicians, scientists, political commentators, medical experts from several countries. Readers will be intrigued by the information on the funeral of the most disputable Yugoslavian and Serbian leader and by the prognoses on the end of Milosevic era.

SOMETHING ABOUT THE FORGOTTEN THIRD POLE THAT TURNED OUT TO BE THE SECOND ONE

Dr. Kiriak Tzonev

The article dwells on the New World Order after the Cold War end, established along with the collapse of the Moscow empire. According to this model the Third World cannot be Third any longer since the Second one is no more existing.

Dr.Tzonev puts a stress on the terrorism's role in the decline of one-pole model idea in recent years. He analyses the use of Islamic religion as a basis for social revolution being carried out simultaneously with the national one, while comparing the process running in the countries of former Yugoslavia with those in the former Soviet Union. Further the author treats the relations between the USA and the Near East countries, in particular Iraq, during the last twenty years. The article's main subject is that regardless of ideologies they follow, all the empires are led by one common goal to rule the world.

NATIONALISM AND IMPERIALISM IN THE POLITICAL THOUGHT IN THE LIGHT OF MODERN POLITICAL REFLECTION

Assistant Professor Maria Bakalova

This article is a detailed presentation and comment on James Mayall's "Nationalism and imperialism", published in *The Cambridge History of Political Thought in the Twentieth Century* (2003). This complex and disputable study of Mayall is based on the assertion that the ideas and processes, related to nationalism and imperialism, being of particular importance of the world development in the 19-th and the 20-th centuries, the character of these political ideas are not adequately evaluated. For this reason Mayell made it his objective to study how the ways, the ideas and events interact in the process of creation and disintegration of some of the world empires and national states. His presentation resulted in two levels: tracing and analyzing real historic processes and events on the one hand and attention to the appearance, development and interaction of various ideologies and doctrines, on the other hand.

This article however is not a mere presentation of Mayall's expose, but is analyzing and even disputing at times, the author's thesis and assertion referring to other authors writing on the same subject. As a whole, the text is limited neither to narrating the history and development of political ideas at a given period, nor to explaining the evolution of international relations, but it focuses on the cross point of the two levels where the interaction of ideas and reality is being achieved.

SOMMAIRE

des articles publiés et d'autres documents importants

2006: UNE ANNÉE D'ESPOIRS ET DE PRÉOCCUPATIONS AU SEIN DE L'UNION EUROPÉENNE

Atanas Papanizov

Dans son article « 2006: une année d'espairs et de préoccupations au sein de l'Union européenne » l'auteur examine les événements importants pour l'Union européenne pendant l'année passée 2005, notant que certains ont contribué au succès de son développement ultérieur et d'autres ont provoqué des préoccupations. De ce point de vue, quatre sujets européens sont mis en valeur en raison de leur forte influence sur le développement de l'Union européenne, notamment: la suspension du processus de ratification du Traité constitutionnel pour l'Europe, les décisions prises au profit de l'élargissement ultérieur de l'Union, les résultats du bilan sur l'application de la stratégie de Lisbonne, l'adoption du cadre financier de l'UE pour la période 2007–2013.

Pour répondre à la question concernant la réaction de l'Union européenne par rapport aux défis en 2006, l'auteur analyse les plans des institutions européennes et surtout le Programme de travail pour l'année 2006 de la Commission européenne, institution qui possède l'initiative législative dans l'UE et fixe les efforts de l'Union sur cinq domaines principaux, notamment: prospérité, solidarité, sécurité, affirmation de l'Europe en tant que partenaire global et développement de la bonne législation.

L'UNION EUROPÉENNE ET LE PROCESSUS D'ÉLARGISSEMENT

Dr. Zdravko Gargarov, Maître de conférences

Le changement de la politique des Etats de l'Europe occidentale par rapport à l'élargissement peut être jugé comme le choix du vrai chemin à une étape transitionnelle de l'histoire européenne. Ceci entraînera la création de toutes nouvelles formes de relations entre les Etats européens en général. Or, le processus d'élargissement s'avère beaucoup plus compliqué par rapport aux images qu'on s'en faisait il y a vingt ans. De plus, les problèmes ne proviennent pas seulement du niveau inférieur de développement économique des nouveaux pays, mais aussi de la nécessité de réformer toute la structure de l'institution de l'Union européenne.

Dans le contexte géopolitique, le rôle que la Bulgarie peut interpréter et les responsabilités qu'elle devra assumer, ayant en vue ses devoirs actuels au sein des unions, sont importants et ont tendance à s'agrandir davantage.

L'aspect géoéconomique des transformations dans le pays se reflète dans l'extension de l'activité directe d'investissements étrangers en Bulgarie, de même que dans l'appari-

tion et le renforcement de la présence de grandes sociétés transnationales dans la sphère des finances, du commerce et, en partie, celle de l'industrie.

Le nouveau rôle géostratégique de la Bulgarie sur les Balkans ne suppose pas non plus le manque de problèmes et de conflits par rapport à la réalisation de nos intérêts nationaux. Néanmoins, l'adhésion de la Bulgarie à l'OTAN et à l'Union européenne renforce la position bulgare.

RÈGLEMENTATION JURIDIQUE DE LA POLITIQUE ÉTRANGÈRE ET DE SÉCURITÉ COMMUNE CONFORMÉMENT AU TRAITÉ ÉTABLISSANT UNE CONSTITUTION POUR L'EUROPE

Nikolay Marin, Assistant

L'auteur de l'article, Nikolay Marin, présente les aspects juridiques de la politique étrangère et de sécurité commune de l'Union européenne conformément au Traité établissant une Constitution pour l'Europe. Il analyse le titre V: « L'action extérieure de l'Union », tout en montrant les innovations introduites par la réglementation juridique découlant du Traité constitutionnel pour l'Europe. Dans ce contexte est énoncée la condition que celui-ci n'est pas entré en vigueur à cause du processus compliqué de ratification mais, en effet, la Constitution pour l'Europe est signée. Ce sont justement le nouveau règlement juridique et les nouvelles dispositions de principe qui représentent un intérêt du point de vue juridique puisqu'ils règlent par voie constitutionnelle une question assez délicate pour l'Union européenne – sa politique étrangère et de sécurité commune. L'auteur de l'article met également en valeur le statut et les fonctions du Ministre de l'étranger de l'Union européenne, ainsi que ses attributions. Il analyse aussi le règlement juridique de la politique de sécurité et de défense commune en exposant les nouveaux moments et introductions dans la politique de sécurité qui visent à rendre son fonctionnement plus efficace.

CARACTÉRISTIQUES ET PARTICULARITÉS DE LA POLITIQUE ÉTRANGÈRE ET DE SÉCURITÉ COMMUNE DE L'UNION EUROPÉENNE

Dr. Maria Strömvik

Dans son article « Caractéristiques et particularités de la Politique étrangère et de sécurité commune de l'Union européenne », Dr. Maria Strömvik, experte suédoise de politique étrangère, examine les étapes successives du développement de cette activité politique et ses particularités. L'étude porte sur plusieurs événements liés à la politique étrangère commune de l'Union européenne. De ce point de vue, les différentes déductions et conclusions sont comparées, celles de la période de la coopération économique européenne et celles du moment présent où la Politique étrangère commune de l'Union européenne est en développement permanent. L'auteur présente quelques tendances directrices dans la politique étrangère commune de l'Union européenne. Dans ce contexte, elle systématise et explique les conclusions découlant des théories politiques essentielles: d'une part « le

réalisme » et de l'autre, « l'institutionnalisme », ainsi que leur influence sur l'intensification de la politique de coopération d'un groupement de pays.

L'ÉTAT DU MARCHÉ DU TRAVAIL DANS L'UNION EUROPÉENNE APRÈS MAI 2004

Linda Volk

Dans l'article « L'état du marché du travail dans l'Union européenne après mai 2004 », l'experte slovène Linda Volk étudie le développement des rapports entre les Etats membres de l'Union européenne. Elle révèle la politique différenciée qui a été introduite à l'égard de huit des nouveaux Etats membres de l'Union européenne. Elle analyse également la situation actuelle en s'appuyant sur le rapport du Service civil européen. L'article tient compte aussi de l'expérience slovène acquise immédiatement après son adhésion à l'Union européenne et les possibilités réelles de réalisation des jeunes dans les institutions européennes. L'auteur déduit aussi les facteurs qui poussent la migration en Europe. Dans ce contexte, elle découvre les appréhensions des nouveaux Etats membres de la fuite de jeunes gens qualifiés vers l'Ouest. Elle révèle la politique de certains Etats leaders dans l'Union européenne à l'égard du marché du travail et de sa spécificité.

LE RÔLE DE L'ONU POUR LE RÈGLEMENT DES CONFLITS

Dr. Gabriela Belova-Ganeva

L'article révèle les particularités des conflits internationaux post-Guerre froide, de même que les démarches et la pratique que l'ONU, en tant qu'organisation universelle, met en œuvre pour leur prévention et direction. L'auteur a observé et systématisé les procédures principales de maintien de la paix (peace-keeping), de rétablissement de la paix (peace making), de consolidation de la paix (peace enforcement), et de construction de la paix (peace building). Elle a analysé certains documents de base de l'organisation, liés au règlement des conflits, tels « le Programme pour la paix » de 1992 et son annexe de 1995, le rapport Brahimi de 2000, le rapport du Secrétaire général de l'ONU du 1er juin 2001 concernant la mise en œuvre des recommandations du Comité spécial et du Groupe de travail près le Conseil de sécurité pour les opérations de maintien de la paix, de même que le Rapport du Secrétaire général de l'ONU Kofi Annan « Dans une liberté plus grande — Vers le développement, la sécurité et les droits de l'homme pour tous » de 2005. L'attention est attirée sur « le Programme pour la paix » relatant l'optimisme en ce qui concerne la destruction du modèle bipolaire et les espoirs d'un système efficace de sécurité collective et de résolution des conflits grâce à l'engagement de l'attention et de l'intervention de la communauté internationale. Une tendance au retour à la conception traditionnelle du maintien de la paix est observé dans l'annexe au « Programme pour la paix » (1995). L'article met en valeur les principes importants d'existence d'entente entre les parties du conflit, d'impartialité et de non-utilisation de la force sauf dans les cas d'autodéfense.

LA LIMITATION DES DROITS SUBJECTIFS CONFORMÉMENT AU DROIT INTERNATIONAL

Manol Stanin, Assistant

Au cours de son développement, l'existence de toute société aboutit au processus d'objectivation de certaines circonstances à essence et à caractère limitatif afin que des droits subjectifs de niveau supérieur soient conservés sans risque de violation et de menace. Celles-ci peuvent soit contribuer au développement de la société, soit nuire aux relations sociales. D'où la nécessité d'entreprendre des mesures pour prévenir, surmonter ou limiter ces conséquences antisociales. L'une des mesures applicables dans des cas pareils est la limitation des droits subjectifs. Prenant en considération les paramètres des conséquences négatives il est indispensable de procéder à une limitation des droits subjectifs même au cas où l'apparition de ces circonstances nuisibles à la société pourrait être supposée avec raison.

Outre la législation nationale, le droit international règle aussi le processus de limitation des droits subjectifs. Ceci impose une claire conformité au contenu des traités internationaux dans le domaine des droits de l'homme et plus concrètement aux dispositions qui prévoient la limitation des droits subjectifs.

L'exigence d'existence d'une telle conformité pose le problème de l'analyse des exigences prévues par le droit international au sujet de la limitation des droits subjectifs. Le présent article n'a pas pour objectif d'étudier toutes les exigences contenues dans les traités internationaux applicables lors de la limitation des droits subjectifs, ce qui est difficile à atteindre. L'accent est mis sur l'exigence de réglementation législative de la limitation des droits subjectifs conformément à certains documents du droit international indiqués dans l'article.

LE ROUND SUIVANT DU « PROCÈS DU SIÈCLE », LOIN D'Y METTRE FIN!

Dr. Stoyan Barakov, Maître de conférences

Bien qu'il définisse son texte comme « réflexions modestes », « observation », « collage », l'auteur nous propose en effet une analyse intéressante de l'événement le plus important de mars 2006 pour la Communauté étatique de Serbie-et-Monténégro, la mort de l'ancien leader yougoslave et serbe Slobodan Milošević. Une méthode pas très fréquente est utilisée: l'article commence par trois commentaires au sujet du « duel » entre Carla Del Ponte et Slobodan Milošević rédigés pendant la période 2002-2004 pour un quotidien de la capitale sans avoir paru sur ses pages. Les accents principaux sont mis sur les trois versions essentielles concernant la fin de Milošević: mort naturelle, suicide, meurtre. Le commentaire vise le coup porté par « l'affaire Milošević » non seulement au procureur général de la Cour à la Haye Carla Del Ponte, mais aussi à la foi dans la justice et le droit. Les conclusions de Stoyan Barakov sont soutenues par des avis d'hommes politiques influents, de scientifiques, d'analyseurs politiques et de spécialistes en médecine de quelques Etats. Les lecteurs seront intrigués par les informations liées à l'enterrement du dirigeant yougoslave et serbe le plus discuté, de même que par les pronostics sur « la fin de l'ère de Milošević ».

QUELQUES OBSERVATIONS SUR « LE TIERS PÔLE » OUBLIÉ ET IGNORÉ QUI SE TRANSFORME EN « SECOND »

Dr. Kiriak Tsonev

L'article passe en revue le nouveau modèle mondial post-Guerre froide établi avec la chute de l'Empire de Moscou où l'ainsi nommé « Tiers monde » ne peut plus être « tiers » suite à la disparition du « second ». Dr. Kiriak Tsonev évoque le rôle du terrorisme pour le déclin de l'idée du modèle unipolaire au cours des dernières années. Il analyse le recours à la religion islamique pour déclencher la révolution sociale, menée en même temps que la révolution nationale, tout en établissant des comparaisons avec les processus en cours dans les pays de l'ex-Yougoslavie et ceux de l'ex-Union soviétique. Sont étudiées ensuite les relations des Etats-Unis avec les Etats du Proche-Orient, surtout avec l'Irak, au cours des deux dernières décennies. Le motif directeur dans l'article est la confrontation entre l'Est et l'Ouest, entre les pauvres et les riches, de même qu'entre les différentes religions elles-mêmes. L'auteur expose sa thèse selon laquelle tous les empires, quelles que soient leurs idéologies, sont guidés par le même objectif – celui de diriger le monde.

LE NATIONALISME ET L'IMPÉRIALISME DANS LA PENSÉE POLITIQUE À TRAVERS LE PRISME DE LA RÉFLEXION POLITIQUE CONTEMPORAINE

Mariya Bakalova, Assistant

Riche en détails et commentaires, l'exposé présente l'article de James Mayall *Nationalisme et impérialisme* publié dans *Histoire de la pensée politique de Cambridge du 20e siècle* (2003). L'analyse critique et complexe de Mayall est fondée sur l'affirmation que malgré l'importance exclusive des idées et des processus liés au nationalisme et à l'impérialisme pour le développement du monde au cours du 19e et du 20e siècle, l'essence de ces idées politiques peut être différemment interprétée. Par conséquent, Mayall s'est fixé pour objectif d'examiner les manières d'interaction d'idées et d'événements lors de la fondation et de la destruction de certains empires mondiaux et d'Etats nationaux. L'exposé se développe donc sur deux plans: d'une part, suivi et analyse de processus et d'événements historiques réels, d'autre part, attention à l'apparition, au développement et à l'interaction des différentes idéologies et doctrines. Cependant le présent texte ne se contente pas de présenter l'étude de Mayall mais procède à son analyse, voire parfois à la contestation des affirmations et des avis de l'auteur en citant et évoquant d'autres auteurs qui se penchent sur le sujet. En général, le texte ne se limite ni uniquement à la présentation de l'histoire et du développement des idées politiques, ni uniquement au récit historique du développement des relations internationales au cours de la période étudiée, mais au point d'intersection des deux plans permettant l'interaction entre idées et réalité.

РЕЗЮМЕ

опубликованных статей и других более важных материалов

2006 – ГОД НАДЕЖД И ТРЕВОГ В ЕВРОПЕЙСКОМ СОЮЗЕ

Атанас Папаризов

В этой статье автор рассматривает важные для Европейского союза события прошедшего 2005 года. Некоторые из них способствовали его дальнейшему успешному развитию, а другие вызвали беспокойство. В этой связи выделяются четыре из европейских тем, а именно: прекращение процесса ратификации Европейской конституции, решения в пользу дальнейшего расширения Союза, результаты проверки выполнения Лисабонской стратегии, принятие финансового плана ЕС за 2007—2013 гг.

Чтобы ответить на вопрос относительно реакции Европейского союза в связи с провокациями в 2006 г., автор анализирует планы европейских институций и прежде всего Рабочую программу за 2006 г. Европейской комиссии-институции, которая имеет право законодательной инициативы в ЕС и сосредотачивает усилия Союза в пяти основных областях, а именно: благосостояние, солидарность, безопасность, утверждение Европы как глобального партнера и развитие хорошего законотворчества.

ЕВРОПЕЙСКИЙ СОЮЗ И ПРОЦЕСС РАСШИРЕНИЯ

Доц. д-р Здравко Гыргаров

Изменение политики западно-европейских государств по отношению к расширению ЕС можно оценить как выбор правильного пути на переломном этапе европейской истории. Это приведет к созданию совершенно новых форм отношений между европейскими государствами. Но процесс расширения оказывается на много сложнее, чем это казалось двадцать лет назад. Проблемы возникают не только из-за более низкого уровня экономического развития новых стран, но и из-за необходимости реформирования структур институций Европейского союза.

В геополитическом контексте роль, которую Болгария может исполнять как член ЕС и ответственности, которые она примет на себя ввиду актуальных обязанностей как союзника, велики и в будущем эта тенденция будет возрастать.

В геоэкономическом аспекте трансформации в нашей стране находят выражение в увеличении активности иностранных инвесторов, а также в появлении и усиленном присутствии больших транснациональных компаний в финансовой, торговой и частично в промышленной сферах.

Новая геостратегическая роль Болгарии на Балканах не лишена проблем и конфликтов в связи с реализацией ее национальных интересов. Но членство Болгарии в НАТО и Европейском союзе усиливает болгарскую позицию в мире.

ПРАВОВАЯ СИСТЕМА ОБЩЕЙ ВНЕШНЕЙ ПОЛИТИКИ И ПОЛИТИКИ БЕЗОПАСНОСТИ СОГЛАСНО КОНСТИТУЦИОННОМУ ДОГОВОРУ ЕВРОПЫ

Асс. Николай Марин

Автор статьи Николай Марин излагает правовые аспекты общей внешней политики и политики безопасности Европейского союза согласно Конституционному договору Европы. Сделан анализ V Раздела „Внешние действия Союза“, показаны и нововведения согласно правовому порядку, проистекающему из Конституционного договора Европы. В связи с этим сделана оговорка, что этот договор не вступил в силу из-за усложненного ратификационного процесса, но фактически Конституция Европы подписана. Именно качественно новая правовая регламентация и новые принципиальные положения представляют интерес с правовой точки зрения, таким образом регламентируется в конституционном порядке один чрезвычайно деликатный вопрос для Европейского союза – его общая политика по внешним делам и безопасности. В статье сделан акцент и на статут и функции Министра внешних дел, а также и на его правомочия. Сделан анализ правовой регламентации общей политики безопасности и обороны, показаны новые моменты и нововведения, цель которых сделать политику безопасности более эффективной и функционирующей.

ХАРАКТЕРНЫЕ ОСОБЕННОСТИ ОБЩЕЙ ВНЕШНЕЙ ПОЛИТИКИ И ПОЛИТИКИ БЕЗОПАСНОСТИ ЕВРОПЕЙСКОГО СОЮЗА

Д-р Мария Стрьомвик

В своей статье „Некоторые особенности общей внешней политики Европейского союза“ д-р Мария Стрьомвик, шведский эксперт по внешней политике, рассматривает последовательные этапы развития этой политической деятельности и ее особенности. Проучено ряд событий, имеющих отношение к общей внешней политике Европейского союза. В этой связи сопоставлены разные выводы и заключения, сделанные как о периоде европейского политического сотрудничества, так и о настоящем этапе, в котором постоянно развивается общая внешняя политика Европейского союза. Представлены некоторые ведущие тенденции в общей внешней политике Европейского союза. В связи с этим систематизированы и объяснены выводы из ведущих политических теорий – с одной стороны „реализм“, а с другой – „институционализм“ и их влияние на интенсификацию внешней политики сотрудничества группы стран.

СОСТОЯНИЕ РЫНКА ТРУДА В ЕВРОПЕЙСКОМ СОЮЗЕ ПОСЛЕ МАЯ 2004 ГОДА

Линда Волк

В статье „Состояние рынка труда в Европейском союзе после мая 2004 г.“ словенский эксперт Линда Волк рассматривает развитие отношений между государствами-членами Европейского союза. Показана введенная дифференцированная полити-

ка по отношению к восьми новым государств-членов Европейского союза. Анализируется также ситуация на данный момент по данным доклада Европейской гражданской службы. В статье учтен и опыт Словении, накопленный непосредственно после ее присоединения к Европейскому союзу, а также и возможности, которые существуют для реализации молодых людей в европейских институтах. Сделаны выводы относительно факторов, поощряющих миграцию в Европу. В этой связи выявлена тревога новых государств-членов по поводу утечки молодых и квалифицированных людей на Запад. Показана политика некоторых ведущих государств Европейского союза по отношению к трудовому рынку и ее специфика.

РОЛЬ ООН В УРЕГУЛИРОВАНИИ КОНФЛИКТОВ

Д-р Габриела Белова

В статье рассматриваются особенности международных конфликтов после окончания Холодной войны, а также подход и практика универсальной организации ООН для их предотвращения и управления. Показаны и систематизированы основные процедуры по поддержанию мира, восстановлению мира, водворению мира, созиданию мира. Анализируются некоторые основные документы организации, связанные с урегулированием конфликтов как „Повестка дня для мира”, 1992 г. и ее Дополнение 1995 г., доклад „Брахими” 2000 г., доклад Генерального секретаря ООН от 1 июня 2001 г. в связи с выполнением рекомендаций Специального комитета и Рабочей группы Совета безопасности для выполнения операций по поддержанию мира, а также и доклад Генерального секретаря ООН Кофи Аннан „При большей свободе – к развитию, безопасности и правам человека для всех“ от 2005 г. „Повестка дня для мира“ отражает ранний оптимизм в связи с распадом двухполюсной модели и надеждой на эффективную систему коллективной безопасности и своевременное решение конфликтов путем привлечения внимания и участия международной общности. В Дополнении к „Повестке дня для мира“ (1995 г.) наблюдается тенденция к возврату традиционной концепции сохранения мира. В статье подчеркивается важность принципов наличия согласия между странами в конфликте, беспристрастности и неупотребления силы с исключением случаев самообороны.

ОГРАНИЧЕНИЕ СУБЪЕКТИВНЫХ ПРАВ СООБРАЗНО МЕЖДУНАРОДНОМУ ПРАВУ

Гл. ас. Манол Станин

Существование каждого общества через свое развитие достигает процесса объективизации определенных обстоятельств, имеющих ограничительный характер, цель которых сохранить и предотвратить ущерб и угрозу субъективным правам, воздвигнутых на самый высокий уровень. Они могут оказаться как положительными для развития общества, так и вредными для общественных отношений. По этой причине возникает необходимость принять меры, чтобы предотвратить, преодолеть или ограничить эти противооб-

штественные последствия. Одной из применимых мер в этом случае является ограничение субъективных прав. Имея ввиду параметры негативных последствий, к ограничению субъективных прав следует приступать тогда, когда существует основательное предположение о появлении этих неблагоприятных для общества обстоятельств.

Процесс ограничения субъективных прав регламентирован не только в национальном законодательстве, но и в международном праве. Возникает необходимость ясной согласованности с содержанием международных правовых требований при ограничении субъективных прав.

Целью этой статьи не является исследование всех требований, содержащихся в международных правовых договорах, применяемых при ограничении субъективных прав, так как это вряд ли возможно. Акцент поставлен на потребности установленного законом ограничения субъективных прав, учитывая некоторые международные правовые документы, указанные в статье.

В „ПРОЦЕССЕ ВЕКА“ – ОЧЕРЕДНОЙ, НО НЕ ПОСЛЕДНИЙ РУНД!

Доц. д-р Стоян Бараков

Определяя свой текст как „непретенциозные рассуждения“, „обзор“, автор в сущности предлагает интересный анализ самого значимого события в марте 2006 г. для Государственного сообщества Сербия и Черногория – смерть бывшего югославского и сербского премьера Слободана Милошевича. Автор использует редко встречающийся у нас прием – публикация начинается тремя комментариями о двубое между Карлой дель Понте и Слободаном Милошевичем, которые были предназначены для столичной ежедневной газеты на период 2002–2004 гг., но так и не были опубликованы. Основные акценты поставлены на три самые существенные версии о кончине Милошевича: естественная смерть, самоубийство, убийство. Комментируется удар, который „дело Милошевича“ нанесло не только на главного обвинителя суда в Гааге Карлу дель Понте, но и на престиж самого трибунала, а также и по вере в справедливость и законность. Ст.Бараков подкрепляет свои выводы мнения авторитетных политиков, ученых, политических анализаторов и медицинских специалистов из нескольких стран. Читатели будут заинтригованы информацией о похоронах самого оспариваемого югославского и сербского руководителя, а также и прогнозом о „конце эры Милошевича“.

КОЕ-ЧТО О ПОЗАБЫТОМ И ИГНОРИРОВАННОМ ТРЕТЬЕМ ПОЛЮСЕ, КОТОРЫЙ ПРЕВРАЩАЕТСЯ ВО ВТОРОЙ

Д-р Киряк Цонев

В статье рассматривается новая мировая модель после окончания холодной войны, пришедшей с крахом московской империи, в которой так называемый Третий мир уже не может быть третьим, так как второй перестал существовать. Д-р Киряк Цонев обращает внимание и на роль терроризма в последние годы, способствовавший ей упадку идеи об однополюсной модели.